

Hierbij vindt u onze input voor de oordeelsvorming over:

1 – Luchthavenbesluit Teuge.....	1
2 – RES 1.0	1

---

1 – Luchthavenbesluit Teuge

Het heeft lang geduurd voordat de besluitvorming rond vliegveld Teuge wordt geactualiseerd. Intussen zijn er belangrijke ontwikkelingen geweest waar het nieuwe beleid uitdrukking aan zal moeten geven.

Om te beginnen bestaat er een situatie met geluidsoverlast voor de omgeving waarvoor een oplossing moet worden gevonden. Daarnaast zijn er de urgente opgaven om de uitstoot van broeikasgassen en stikstof vergaand te reduceren. Wij lezen in de stukken dat GS zich hiervan bewust is. Dat is een goed vertrekpunt. Wij missen in de aanbevelingen echter een concrete aanpak hiervoor.

Zo lang er geen concrete termijnen voor doelen met betrekking tot verduurzaming worden opgenomen, is scenario 3-B een lege huls. Daarom is het naar ons idee noodzakelijk om vast te houden aan een maximum van 50.000 vliegbewegingen. Pas als wordt aangetoond dat innovaties reductie opleveren in de uitstoot van geluid, CO₂ en stikstof, is discussie over verruiming van aantal en soort vliegbewegingen mogelijk. Uiteraard op voorwaarde dat de innovaties tot een verlaging van de totale uitstoot moeten leiden. Alleen in die combinatie kan worden geborgd dat er op de korte termijn geen toename van overlast optreedt en dat op langere termijn innovatie leidt tot verbeterde milieuprestatie voor geluid, stikstof en broeikasgassen.

Het voorstel om tegelijkertijd voor paravluchten de helft van de weekenden uit te sluiten, steunen wij. Paravluchten veroorzaken een relatief groot deel van de geluidsoverlast. Met deze maatregelen wordt een belangrijk gedeelte van de overlast voor de omgeving voor een deel gereduceerd.

---

2 – RES 1.0

Ondanks de brede maatschappelijke steun voor de overgang naar duurzame energie stuiten concrete initiatieven en zoeklocaties voor windturbines en zonneparken vaak op verzet. Er zijn zorgen over leefomgeving, gezondheid, ruimtegebruik, landschap en natuur en er bestaat wantrouwen ten opzichte van de bedrijven die er met de winst vandoor gaan. Begrijpelijke zorgen, die serieus geadresseerd

moeten worden.

Maar de energietransitie is noodzakelijk en urgent. De roep om alternatieven is zinvol, maar mag niet leiden tot uitstel van maatregelen. Of we de doelen voor 2030 gaan halen is nog zeer onzeker. De RES'en 1.0 vormen een goed begin om daar met extra energie naar toe te werken.

De voorliggende RES'en 1.0 zijn het resultaat van een intensief en complex proces van tweeënhalf jaar, waar door veel partijen met veel inzet aan is gewerkt. We verwelkomen dan ook deze eerste stap.

Echter, zowel op inhoud als op het proces van totstandkoming benadrukken we graag de mogelijkheden voor verbetering in de uitvoering en richting RES 2.0.

Verbetermogelijkheden

In elke RES-regio wordt op dit moment een uitvoeringsstrategie ontwikkeld. Die moet wat ons betreft, en dat sluit aan bij wat GS schrijft, in elk geval betrekking hebben op:

- participatie van burgers, met speciale aandacht voor belanghebbenden in de zoekgebieden;
- het benutten van meekoppelkansen voor andere gebiedsopgaven, zoals herstel van biodiversiteit en landschap;
- het wegnemen van belemmeringen voor energie-opwekking op 'voorkeurslocaties', van zon op dak tot wind langs infrastructuur;
- een betere verdeling tussen wind- en zonne-energie en een op realisatie gerichte strategie, zodat effectief geïnvesteerd kan worden in de energie-infrastructuur;
- betere onderbouwing van de trechtering naar (onderzoeks)locaties, zodat een m.e.r. uitgevoerd kan worden (met de Veluwe als speciaal aandachtsgebied).

Adresseren maatschappelijke weerstand

De maatschappelijke weerstand tegen windturbines en zonnevelden groeit. In het geval van zonnevelden is dit deels op te lossen door een betere implementatie van de zonneladder. Bij windenergie vinden wij dat de provincie méér regie moet nemen over het zoeken van locaties. In Gelderland is een groot areaal niet geschikt vanwege de nabijheid van bewoning of van beschermde natuur. Juist daarom zijn grote moderne windmolens nodig, zodat we de ruimte die er wél is optimaal benutten. Het efficiëntst is om dit te doen in energieparken, dus een combinatie met zonne-energie en opslag of direct lokaal gebruik.

De gebieden die in aanmerking komen voor energieparken zullen beloond moeten worden: de lasten, dan ook de lusten! Hoewel dat geen garantie is voor draagvlak, zetten we hiermee wel een stap in de goede richting. Provinciale regie kan helpen om lokale bestuurders enigszins uit de wind te houden. Tegelijk zal de participatie wel zo lokaal mogelijk georganiseerd moeten worden. Een brede draagvlak-campagne voor de energietransitie kan daarbij helpen, waarbij goede voorbeelden in de etalage gezet kunnen worden. Wij doen hier graag aan mee.
